

Biodiversiteit Ontwikkel- en Beheerplan

Hallsedijk, Empe

Vereniging Natuurmonumenten

augustus 2024

Deze versie van dit Biodiversiteit Ontwikkel- en Beheerplan is specifiek opgesteld voor de try-out van de Nationale Biodiversiteitsbank (NBB) met grondeigenaren, Rozendaal / 11 september 2024. Doel van deze try-out is het in de praktijk te testen van Methodiek 4 van het Handboek NBB (Inhoudsopgave van een Biodiversiteit Ontwikkel- en Beheerplan).

Inhoud

1.	Administratieve gegevens.....	2
2.	Geografische gegevens planlocatie	2
3.	De huidige situatie	3
4.	Natuurwaarden bij de huidige situatie.....	4
5.	Inrichtingsplan.....	5
6.	Beheersplan.....	6
7.	Natuurwaarden in de toekomstige situatie	6
8.	Biodiversiteitswinst.....	7
9.	Monitoring- en rapportage	7
10.	Begroting.....	7

1. Administratieve gegevens

1.1 Initiatiefnemer:

Vereniging Natuurmonumenten

1.2 Contactpersoon:

Voorletters en Naam: S.R.A. Leferink
Straat en huisnummer: Vrijenbergerweg 24b
Postcode: 7371 AA
Plaats: Loenen (Gld)
E-mail:
Telefoon:
Banknummer: -

Indien van toepassing:

KvK-nummer:

BTW nummer:

2. Geografische gegevens planlocatie

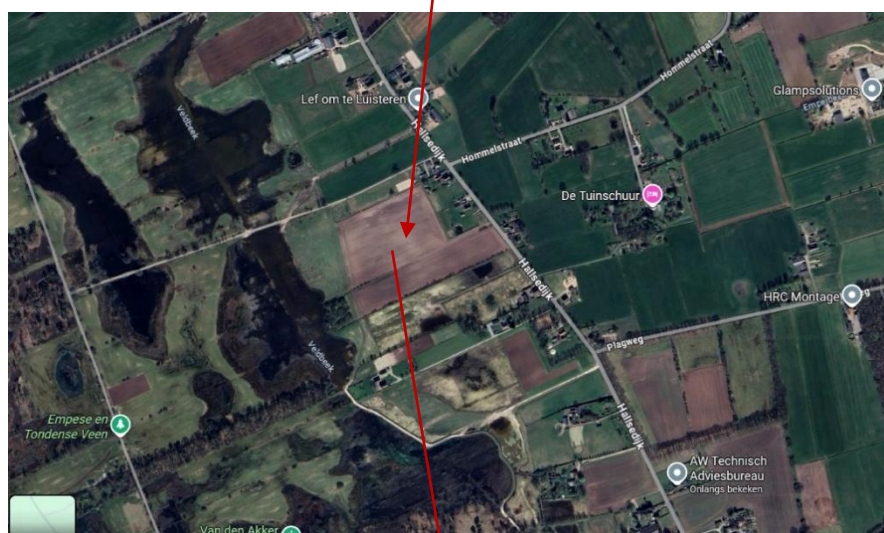
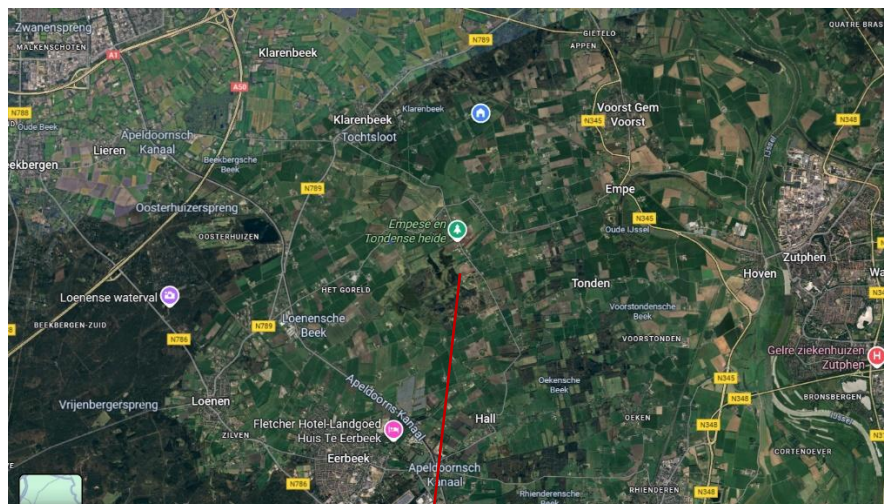
Locatie: Empe, gemeente Brummen. Zie figuur 1.
Straat en huisnummer: Hallsedijk (nabij nr. 42)
Postcode: 7399 RP
Plaats: Empe
Kadastrale perceelnummers: Brummen, K258 en K 841
GPS coördinaten: Breedtegraad: N 52.140602
Lengtegraad: O 6.097644
Oppervlakte: 5.12.55 hectare
Planologische bestemming : Agrarisch met landschapswaarden (beide percelen)

Opm. NBB:

Voor de voorgenomen ontwikkeling is geen omgevingsvergunning nodig?

3. De huidige situatie

Het perceel ligt ten noorden van het dorp Beusichem in het buitendijkse gebied aan de Veerweg; voor de exacte ligging zie figuur 1.

Figuur 1: Planlocatie Hallsedijk, Empe

Aan de Hallsedijk direct naast natuurgebied Empese en Tondense Heide (eveneens in het bezit van Vereniging Natuurmonumenten, NM) ligt een perceel landbouwgrond, al lang in gebruik als akker (kadastraal twee percelen). De laatste 2 jaar heeft NM het perceel ingebracht voor het project 'Nieuwe teelten in de IJsselvallei'. Daarvoor is het perceel door vorige eigenaren gebruikt als maisland. De oppervlakte van beide percelen tezamen is 5,13 ha.

Opmerking NBB:

Informatie over bredere inpassing in natuurbeheerplan van de eigen organisatie, van de provincie Gelderland, etc. ontbreekt.

4. Natuurwaarden bij de huidige situatie

Op dit moment is het plangebied in agrarisch gebruik. Voor de huidige natuurwaarde, zie de volgende tabel:

Natuurtype met code	Thans landbouwgrond, bouwland BRP gewascode 3519	
Soortengroepen	Aantal van referentie	Huidig aantal kwalificerende soorten
Planten	70	0
Akkervogels	10	0
Insecten		0
Vlinders		0
Oppervlakte	5,13 ha	

In onderstaande tabel is de **huidige** natuurwaarde van de planlocatie gegeven uitgedrukt in het aantal natuurlpunten¹.

Huidige situatie					
Natuurtype	Oppervlakte (ha)	Kwaliteit	Weegfactor	Natuurlpunten	Np / ha
A12 Open akkerland	5,13	0	0,14	0	0

Toelichting:

Het aantal **natuurlpunten** wordt berekend met de formule:

$$Np = \text{oppervlakte} * \text{kwaliteit} * \text{weegfactor}$$

Voor de huidige situatie geldt dat er geen kwalificerende soorten aanwezig zijn. Om die reden is de kwaliteit (= percentage aanwezige kwalificerende soorten) op 0 gezet.

¹ C.J. Jaspers *et al.* 2016. Natuurlpuntensysteem voor uniforme waardering van natuurlkwaliteit. Sweco Nederland, SWNL-0187111

Met de **weegfactor** wordt de waarde van het natuurtype in vergelijking met andere natuurtypen (o.a. op basis van soortenrijkdom en het unieke van het natuurtype) weergegeven.

In de laatste kolom worden de **natuurpunten per hectare** weergegeven. Daarmee wordt de invloed van het oppervlak beperkt en de invloed van de kwaliteit verhoogd. Een hoge gemiddelde kwaliteit leidt doorgaans tot hogere score voor natuurpunten per hectare.

5. Inrichtingsplan

Het perceel markeert de overgang van nat heide- en graslandnatuurgebied naar de randzone cq overgangsgebied naar landbouw en bewoning. Al in 1900 werd hier geakkerd. Toen kleinschaliger en met andere gewassen. Het is een goede locatie voor herstel van de biodiversiteit die daarbij hoorde, en toch op een nieuwe manier. Die blijvend samenhang van de oorspronkelijke functies hier in het landschap markeert: natuurwaarde, biodiversiteit en voedselproductie. De wens is om het perceel definitief in te zetten als akker voor extensieve teelt en biodiversiteit. Daarvoor is het nodig dat het perceel wordt omgezet van landbouwgrond, te weten 100% beteelbaar, naar extensieve gewasproductie en ruimte voor biodiversiteit.

Figuur 2: Kaartbeeld nieuwe situatie: meerdere gewassen op het perceel in strokenteelt, omgeven door kruidenrijke grasstroken en ruigtedelen waarin struweel mag ontstaan

In de nieuwe situatie wordt het perceel heringericht naar een ruime kruidenrijke grasrand/ruigte, met daarbinnen strokenteelt van meerdere gewassen.

De gewasteelt in stroken heeft een oppervlakte van ca 3,1 ha. In de gewassen is sprake van een bouwplan(rotatie) waarin oude gewassen als graan en boekweit zijn opgenomen, maar ook nieuwe gewassen als veldbonen, gras/klaver ed. De teelt vindt plaats zonder gebruik van bestrijdingsmiddelen en met een beperkte mestgift (80 – max 100 kg N/ha). Door de gewasteelt wordt actief aan bodemleven en daarmee aan bodemvruchtbaarheid gewerkt.

De overige ruim 2 ha wordt ingenomen door onbemeste, kruidenrijke grasstroken, met ruimte voor ruigte en struweelontwikkeling. Een deel hiervan mag 'wandelen' in de loop der jaren in de randen.

In dit hersteld stukje landschap is de oogstbare biomassa fors minder dan voorheen. De hoeveelheid voorkomende soorten is daarentegen fors gestegen en meer in balans: de foerageermogelijkheden zijn vergroot en dan aanwezige insecten werken mee aan het voorkomen van plagen in het gewas.

6. Beheerplan

(nog in te vullen; bedoeld wordt een beschrijving van maatregelen die met enige frequentie zullen worden uitgevoerd om de beoogde eindsituatie te bereiken en te handhaven)

7. Natuurwaarden in de toekomstige situatie

De natuur op deze te ontwikkelen "Natuurinclusieve Landbouw (NIL)" akker zijn (is vergelijkbaar met) de natuurtypen N12.05, A12.01, A12.02, N12.06 en N12.02.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van soorten planten en vogels die naar verwachting op de beide percelen op den duur zullen kunnen worden aangetroffen.

Natuurtype met code	NIL akker met/vergelijkbaar N12.05, A12.01, A12.02, N12.06, N12.02.	
Soortengroepen	Aantal van referentie	Huidig aantal kwalificerende soorten
Planten	70	8-10 div kruiden van akkers en ruige randen, bv Akkerandoorn, klaproos, korenbloem, kamillesoorten, hennepnetel, leeuwenbek, wikkes,.....
Akkervogels	10	5 akkervogels + 6 kleinschalig landschap overig Akkervogels: geelgors, gele kwikstaart, graspieper, grauwe klauwier, kwartel Landschap: groenling, putter, roodborsttapuit, kneu, grasmus, heggenmus
Insecten		20 diverse soorten bijen, hommels, sprinkhanen, (versterking) libellen, Bijenwolf, Gouden Sprinkhaan,.....
Vlinders		Koevinkje, Landkaartje, Bont zandoogje, Bruin zandoogje, Groot koolwitje, Zwartsprietdikkopje, Kleine parelmoervlinder
Oppervlakte	5,13 ha	

In onderstaande tabel is op basis van deze te verwachten plant- en diersoorten de **toekomstige** natuurwaarde van de planlocatie gegeven, uitgedrukt in het aantal natuurpunten.

Beoogde situatie					
Natuurtype	Oppervlakte (ha)	Kwaliteit	Weegfactor	Natuurpunten	Np / ha
N012.05 Kruidenrijke en faunarijke akker	5,13	0,28	3,3	4,74	0,92

8. Biodiversiteitswinst

Het verschil tussen de natuurwaarden in de huidige situatie met die in de beoogde situatie is de biodiversiteitswinst. In dit project komt de winst uit op 4,74 natuurpunten / 0,94 natuurpunten per hectare. Dit betekent een **hoge** biodiversiteitswinst (zie ook onderstaande tabel)

Tabel: Betekenis natuurpunten per hectare (Sweco, 2016)

Natuurpunten per ha	
0	(zeer) lage biodiversiteit / onvoldoend gegevens
>0-0,025	
0,025-0,075	
0,075-0,15	
0,15-0,3	
0,3-0,6	
>0,6	(zeer) hoge biodiversiteit

9. Monitoring- en rapportage

(nog in te vullen, met gebruik van Procedure 9 van het Handboek)

10. Begroting

De kostenraming met betrekking tot de inrichting van het plangebied en het beheer ervan zijn opgenomen in onderstaande tabel.

De inrichtingskosten (voorbereiding en uitvoering) bedragen € 15.525.

Als beheerkosten zijn met name de kosten voor de monitoring opgevoerd waarbij is uitgegaan van:

- normkosten € 7 /ha gras, € 12 /ha akker
- excl indexering, afgerond € 10 /ha/keer
- biomonitoring van de bodem € 575 /ha per 6 jaar

Deze zijn ingeschat op € 12.260

Naast deze kosten voor inrichting en beheer zijn er ook de kosten van de afwaardering van het plangebied als gevolg van de waardevermindering. Zie voor het financiële gevolg daarvan ook onderstaande tabel.

Kostenraming biodiversiteitsakker Empe			
Inrichting	€/eenheid	eenheid	€
<u>Vorbereidingskosten</u>			
bodemonderzoek (1 keer uitgangssituatie)	575	ha	2.875
bestemmingsplan	6.000	1 keer	6.000
formulering en vestiging kwalitatieve verplichting	2.000	1 keer	2.000
<u>Uitvoeringskosten</u>			
grond bewerken en vak indeling	350	ha	1.750
extensief inzaaien grasmengsel (indien nodig)	180		900
halen en opbrengen maaisel	pm		
communicatie/participatie			2.000
Totaal inrichting	pm		15.525
Beheer			
monitoring norm	10	ha/jaar	1.500
biomonitoring bodem herhaling 2 keer	500	ha	5.000
afstemming en controle bouwplan 3 dagen/jr, 3 jaar	80	uur	5.760
Totaal beheer			12.260
Afwaardering (80.000 - 17.600)	62.400	1 keer	312.000
uitgangssituatie landbouwperceel 80.000/ha	80.000	ha	
nieuwe situatie 2 ha kruiden- en struweelrijke grasrand, niet productief	12.500	ha	
nieuwe situatie 3 ha akker, meerdere gewassen waarin 1/3 graan	21.000	ha	
(samenvatting blad akker)			
eindwaarde nieuwe situatie (duurzame status)	17.600	ha	
Totaal afwaardering			312.000
Totaal			339.785

Referenties

C.J. Jaspers et al. 2016. Natuurpuntensysteem voor uniforme waardering van natuurkwaliteit. Sweco Nederland, SWNL-0187111